

[Miljøministeren]

udvikling nationalt og internationalt, den beskæftiger sig med sammenhængen mellem forskellige landes miljøproblemer, og den sonder mellem de lokale, regionale og globale miljøproblemer.

Erkendelsen af behovet for et forstærket internationalt samarbejde omkring miljøproblemernes løsning er imidlertid ikke ny. Lad mig her blot henvise til samarbejdet i EF-, men også i CSCE- og i OECD-regi. Det nye er, at miljøproblemernes globale karakter er blevet mere fremtrædende. Gennem de seneste år er vi blevet opmærksomme på, at vor adfærd medfører en række alvorlige globale miljøproblemer. Vi kan her tænke på nedbrydning af ozonlaget, og vi kan tænke på klimaændringerne, som med god grund optager os overordentlig meget for tiden.

Desuden er de internationale handelsrelationer efterhånden så tætte, at det for en lang række miljøproblemers vedkommende kun har mening at løse dem internationalt. Kun herigennem kan globale miljøproblemer overhovedet løses, kun herigennem kan opnås substantielle miljømæssige resultater, og kun herigennem kan det undgås, at miljøindsatsen i de enkelte lande får en konkurrenceforvridende effekt.

Disse overvejelser lå til grund for handlingsplanen for miljø og udvikling fra 1988 og den selektive strategiplan for Danmarks deltagelse i det internationale miljøsamarbejde fra 1990. Internationalisering af miljøarbejdet indgår naturligt nok også som et væsentligt element i »Miljøindsatsen i 1990'erne«, som jeg offentliggjorde for nylig på regeringens vegne.

Danmark har i de senere år på flere områder foretaget en vægtforskydning fra national til international miljøindsats i den selvfulgelige erkendelse, at der opnås mere effektive resultater ved internationale initiativer end gennem en isoleret dansk indsats. Derfor har Danmark deltaget aktivt i udformningen og vedtagelsen af globale konventioner om transport af farligt affald og om beskyttelse af ozonlaget, hvor vi jo også er værter ved konferencen i november. Internationalisering af miljøindsatsen vil, som konferencen i København viser, blive forstærket i dansk politik i fremtiden.

EF-samarbejdet er på grund af sin forpligtende karakter Danmarks vigtigste forum for internationalt miljøsamarbejde. Målet for den

danske miljøindsats er at sikre, at udviklingen inden for EF generelt er baseret på en miljømæssigt bæredygtig udvikling, sådan som vi også har fået det ind i den foreslåede EF-traktat. Dette skal afspejles både i EF's kommende 5. miljøhandlingsprogram og i de direktiver, forordninger osv., som vil blive fremsat. Samtidig skal vi i det bredere internationale miljø-samarbejde satse på EF som banebryder og pådriver; EF har jo stadigt stigende vægt i verdenspolitikken.

Det er klart, at det er vigtigt at inddrage ulandene i det internationale miljøsamarbejde, men det er også klart, at det er lige så vigtigt, at i-landene selv viser ansvarlighed, både ved at rydde op i eget hus og ved at tilstræbe en bæredygtig udvikling hos sig selv fremover. Bergenkonferencen i maj 1990 udgjorde i denne henseende et vigtigt skridt i de industrialiserede landes erkendelse af deres ansvar for den nuværende miljøsituation. Miljø- og bistandsministermødet i OECD i december 1991 viste imidlertid, at der endnu er et stykke vej fra erkendelse til konkret handling i hele kredsen af i-lande; f.eks. er der jo stadig væk ikke total enighed omkring stabilisering og reduktion af CO₂-udslippet, og der er heller ikke samme tempo i udfasningen af de ozonnedbrydende stoffer.

To af de væsentligste milepæle i forbindelse med UNCED-konferencen bliver efter min opfattelse undertegnelsen af en konvention om klimaændringer og en konvention om biologisk mangfoldighed efter mange måneders internationale forhandlinger, der faktisk først forventes afsluttet umiddelbart inden Riokonferencen. Jeg forventer, at der vil foreligge to konventioner til underskrivelse på selve konferencen. Desværre ser det ud til, at det bliver svært at enes om så mange konkrete forpligtelser og så mange vidtgående foranstaltninger, som vi gerne havde set. Det kunne komme til at svare til forløbet for konventionen om beskyttelse af ozonlaget: Selve konventionen var kun en rammekonvention, men den blev dog startskuddet til en intensiv forhandlingsproces, der så mandede ud i vedtagelsen af Montrealprotokollen om ozonnedbrydende stoffer. Vi skal arbejde videre med det for at få gjort det endnu bedre ved konferencen i november, og sådan kan Riokonferencen jo også ende med en række konventioner og protokoller,